

BTO AS: Kommersialiserer idéer fra forskningsmiljøer i Bergen:

BTO er opprettet av 7
forskningsinstitusjoner i Bergen:

- Universitetet i Bergen
- Helse Bergen HF
- Havforskningsinstituttet
- Christian Michelsen Research
- Høgskolen i Bergen
- Nasjonalt Institutt for Ernærings- og Sjømatforskning
- Unifob AS

Året 2005

BTO bisto i etablering av tre nye selskaper utgått fra forskningsmiljøene ved Universitetet og Helse Bergen. BTO bidro også med kapitalinnhenting i forbindelse med internasjonal ekspansjon for eksisterende selskaper.

Bergensmodellen i endring

Fra 2006 har BTO fått utvidet funksjonsområde som følge av endringer i hele "Bergensmodellen". Fra hovedfokus på infrastruktur og kulturbygging, skal BTO nå følge kommersialiserbare forskningsresultater tettere fram mot forretningsutvikling.

Børsnoterte selskaper

BTO følger daglig utviklingen i 2 selskaper som nå er børsnotert: Rocksource ble notert på Oslo Børs sommeren 2004, og Nordiag fikk børsnotering i desember 2005. Begge selskapene er omhandlet i dette nyhetsbrevet.

Tickere:

Rocksource: RGT Nordiag: NORD

Selskapsinfo: www.bergento.no

NorDiag

NorDiags Genefec™- test, ledende i Norden

Bioteknologiselskapet NorDiags første produkt, Genefec™, muliggjør tidlig påvisning av kreft i mage og tarmsystem, inkludert tykktarmskreft.

Fordeler med Genefec™-testen

Tarmkreft (CRC) er den nest hyppigste kreftform i den vestlige verden, og prognosen for å overleve mer enn 5 år fra diagnosetidspunktet er kun 50%. CRC har en langsom utviklingsfase, som i studier viser 7-12 år utvikling fra mutasjon til kreftsvulst. Dagens metoder for påvisning av CRC diagnostiserer sykdommen i den sene fasen av kreftforløpet slik at mulighetene for helbredelse blir relativt små sammenlignet med andre kreftformer.

Det finnes gode behandlingsmetoder også for CRC, og studier viser at overlevelsesraten økes til over 90% dersom sykdommen påvises i en tidlig kurerbar fase. Genefec™ er basert på DNA-analyse av avføringsprøver og kan påvise tarmkreft tidligere enn tradisjonelle diagnosemetoder. Testen er brukervennlig for både lege og pasient og krever ikke spesiell diett eller andre forberedelser fra pasientens side.

Internasjonal lansering

Den patenterte teknologien bak Genefec(tm)-testen er basert på deteksjon av mutasjoner i genet K-ras. Mutasjoner i dette genet forekommer i cirka 40-50% av alle tilfeller av tykktarmskreft. I 2005 inngikk NorDiag en lisensavtale med Genzyme Corporation som ga selskapet europeiske rettigheter til bruk av Johns Hopkins University/ Genzymes APC og p53-markører ved deteksjon av tykktarmskreft. K-ras-, p53-

og APC-markørene er blant de best internasjonalt dokumenterte markørene for deteksjon av denne kreftformen. I april 2005 lanserte NorDiag andre generasjon av Genefec(tm) i Norge, som i tillegg til K-ras også inkluderer p53-markøren. Fra desember 2005 ble Genefec(tm)-testen lansert i Sverige (Stockholm), der Capiro har fått godkjent refusjon for Genefec.

Fra idé til børs

Selskapets teknologi baserer seg på genforskning som ble gjort på Haukeland Universitetssykehus fra 1993. Teknologien har blitt vurdert gjennom forskning og utvikling basert på prøver fra kreftpasienter ved Haukeland Universitetssykehus, samt prøver fra kreftpasienter hos norske gastroenterologer. I tillegg har NorDiag organisert en stor klinisk studie for Genefec II i samarbeid med Martin-Luther-Universität i Halle-Wittenberg i Tyskland.

Nordiag ASA ble stiftet med FORNY-stotte i 1999 og børsnotert i desember 2005. Selskapet har hovedkontor i Bergen og avdelingskontor i London.

Selskapsinfo: www.nordiag.no

Fluens Synthesis AS –

**kjemiprofessor
ved UiB startet
nytt teknologi-
firma**

Ifølge oppfinner og gründer professor Hans-Rene Bjørsvik ved Kjemisk institutt, Universitetet i Bergen, er målet å bli et etablert Bergensfirma med Europa som hjemmemarked.

I samarbeid med BTO ble selskapet Fluens Synthesis AS stiftet den 15. november 2005, for å gi næringsmessig utnyttelse av en oppfinnelse av professor Bjørsvik og dr. Lucia Liguori. Ved etablering ble selskapet tilført startkapital fra stiftelsen Unifob.

Oppfinnelsen

Oppfinnelsen er en kontinuerlig strømningsreaktor for organisk syntese. Ideen bak apparatet er å utføre organisk syntese i kontinuerlig prosess, i motsetning til tradisjonell organisk syntese som utføres i satsreaktorer (batch-vis). Patentsøknad for oppfinnelsen ble sendt inn 17. november 2005.

Forretningssidé og marked

Selskapets forretningsidé er å drive design, utvikling og realisering av kontinuerlige strømningsreaktorsystemer (i milliskala). Slike systemer vil kunne benyttes både i organisk prosessforskning og -utvikling, samt for produksjon av farmasøytiske og organiske finkjemikalier.

Forskning og utvikling i Fluens Synthesis

Selskapet er nå i en fase hvor oppfinnelsens funksjonalitet og applikasjonspotensial studeres ved å benytte reaktorsystemet på en serie industrielt interessante syntetiske organiske reaksjoner. Senere tas det sikte på å samarbeide med industrien om liknende prosjekter. Typiske kunder vil være industriselskaper innen farmasøytisk og organisk finkjemi.

BTOs rolle

BTO har hatt prosjektansvar ved opprettelsen av selskapet og skal fungere som forretningsrådgiver i dets videre utvikling. Fluens Synthesis AS er det andre selskapet som ble etablert i 2005 gjennom samarbeid med BTO.

Professor Bjørsvik er ansatt som daglig leder i selskapet, og dr.ing. Ingar Løken er leder i selskapets styre. Dr. Løken har bred nasjonal og internasjonal erfaring fra både kjemisk og farmasøytisk

industri. Han vil i tillegg til vervet som styreleder også inneha en aktiv rolle i selskapets utviklingsprosjekter.

Selskapsinfo vil bli lagt ut på:
www.bergento.no/fluenssynthesis/

Rocksource ASA – internasjonalt oljeselskap sprunget ut fra forskning ved UiB

Teknologiansvarlig i Rocksource, Jonny Hesthammer, forteller om selskapet på Edison Pub 5. januar 2006

Rocksource ASA er et børsnotert teknologi- og kunnskapsdrevet oljeselskap som bygger på nyutviklet kompetanse innen geologi- og petroleumsforskning.

Bakgrunn

Rocksource ble stiftet i mars 2004. Hensikten med selskapsetableringen var at initiativtakerne så muligheten til å kombinere teknologi utviklet i det norske oljemiljøet med etablert olje- og gassvirksomhet blant annet i USA, der man brukte teknologi som ble ansett for svært utdatert. Det ble raskt vurdert at reservoarmodellering (produksjon) og EM-teknologi (leting) ville være sentralt for det nye selskapet.

Forskermiljøet ved Universitetet i Bergen, blant annet representert ved professorene Jonny Hesthammer og John Howell, besitter kunnskap som er relevant for Rocksource. På bakgrunn av dette ble teknologiselskapet Rocksource Geotech etablert, Universitetet i Bergen og Rocksource ble invitert inn som

største eiere. Sommeren 2005 fusjonerte Rocksource og Rocksource Geotech.

Ved å benytte egenutviklet EM-teknologi for å redusere risiko i leting, og reservoarmodellering for å øke utvinningen i produksjon, kan selskapet utforske og produsere olje og gass med større presisjon, lavere kostnader og med mindre risiko enn eksisterende teknologi og tilnærming tillater. En av initiativtakerne, professor Jonny Hesthammer ved Institutt for Geovitenskap, UiB, har forsket på EM-teknologi, og hans kunnskap innen geologi, seismikk og bruk av elektromagnetiske data har vært en viktig årsak til selskapets suksess. Hesthammer er i dag leder for selskapets teknologiavdeling.

Rask oppgang på børsen

Våren 2005 opplevde selskapet stor interesse for EM-teknologien, og fra sommeren 2005, da teknologien presenteres for Fidelity (verdens største investeringsgruppe), og utover høsten, erfarer selskapet en rask oppgang på børsen. I dag ligger kursen rundt 1,80 – 1,90. Universitetet i Bergen, som 3. største eier av selskapet, solgte nettopp en fjerdedel av sine aksjer til ca 13 millioner kroner, etter å ha investert NOK 30 000 i 2004.

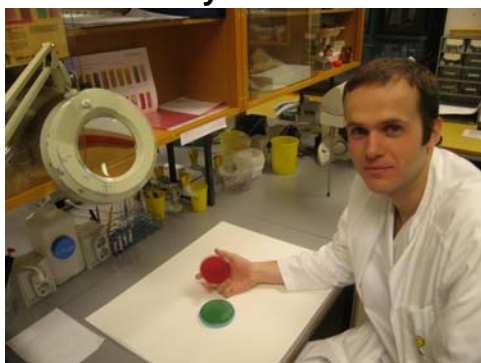
Internasjonal anerkjennelse

I dag er Rocksource et etablert oljeselskap i Bergen med 12 ansatte. Selskapet har utrettet svært mye på kort tid og er godt kjent internasjonalt av mange av de store oljeselskapene og energirelaterte fond. Selskapet har i dag 10 letelisenser onshore i USA og produserende felt i Texas. Selskapet posisjonerer seg for leting i en rekke områder og samler for tiden inn seismikk utenfor Columbia. Av andre aktiviteter kan nevnes Jaguarprosjektet på engelsk sokkel, der Rocksource eier 10% av aksjene. Selskapet nyter internasjonal oppmerksomhet og anerkjennelse for teknologien det representerer.

Selskapsinfo: www.rocksource.com

iSentio AS – nytt selskap fra Haukeland Universitetssykehus

Lege Øyvind Kommedal ved avd. for mikrobiologi og immunologi

I samarbeid med BTO ble selskapet iSentio AS stiftet 16. desember 2005. Selskapsetableringen er basert på samarbeid mellom lege Øyvind Kommedal ved avdeling for mikrobiologi og immunologi ved Haukeland Universitetssykehus og to it-spesialister fra Webstep, Bjarte Karlsen og Øystein Sæbø. De har utviklet en metode og et dataprogram som raskt kan identifisere bakterier i pasientprøver.

Selskapets forretningsidé

Selskapets formål er å utvikle idéer og kommersialisere produkter med utgangspunkt i helse og informasjonsteknologi. Aksjene er fordelt mellom Webstep AS, Innovest AS og oppfinnerne Kommedal, Karlsen og Sæbø. Bjarte Kalsen er ansatt som daglig leder i selskapet. Navnet iSentio er sammensatt av i-en som symbolsk står for "innovative", mens sentio er latin for ideer.

Bakgrunn

Bakgrunn for oppfinnelsen er at Kommedal for flere år siden begynte å se på mulig forbedring av metoder for bakterieidentifikasjon i sin forskning. Med utgangspunkt i dette kontaktet han folk med datakunnskaper og startet samarbeidet med Karlsen og Sæbø. Algoritmen som er utviklet er nå under patentering.

Utviklere av den patenterte algoritmen bak oppfinnelsen: Bjarte Karlsen og Øystein Sæbø fra Webstep

Informasjon om iSentio AS vil bli lagt ut på: www.isentio.com

NoWires Group AS – nytt firma innen datasikkerhet

Daglig leder i NoWires Group AS professor Kjell Jørgen Hole (t.h) med PhD-student André N. Klingsheim

Firmaet NoWires Group AS ble startet 7. juni 2005. NoWires Group eies av professor Kjell Jørgen Hole, PhD-studentene André N. Klingsheim og Vebjørn Moen, samt Stiftelsen Unifob. Professor Hole er daglig leder. De tre aktive eierne driver konsulentvirksomhet innen sikker datakommunikasjon.

Utsikter fremover

NoWires Group har spesielt satset på utvikling av sikre klient-tjener applikasjoner for smarttelefoner. I tillegg evaluerer firmaet sikkerheten i eksisterende Internettapplikasjoner og

bistår med design av nye sikre løsninger. Til nå har firmaet utført oppdrag for World Medical Center, Kredittilsynet og Elprint. Flere spennende oppdrag venter i 2006.

NoWires Group AS holder til ved Institutt for informatikk, UiB hvor de tre aktive eierne er ansatt. Selskapet har en avtale med instituttet som regulerer økonomiske forhold, arbeidstid og bruk av utstyr. I tillegg samarbeider firmaet med BTO som bidrar med råd og hjelp nå i oppstartfasen.

Modell kombinerer studier og butikk

Firmaets første mål er å bygge opp egenkapital og en kundeportefølje mens studentene fremdeles holder på med sine PhD-oppgaver. Så lenge studiene pågår må arbeidet med firmaet begrenses, men når studentene har oppnådd sine PhD-grader kan de forhåpentligvis drive firmaet videre på heltid med en god startkapital og flere kunder. En stor fordel med den valgte forretningsmodellen er at studentene lærer å drive forretning mens de fremdeles holder på med sine studier. Ved å etablere firmaet på et så tidlig tidspunkt med hjelp fra BTO og Unifob øker sjansen for at firmaet vil lykkes.

Utfordringer fremover

Utfordringen med modellen er å finne en god balanse mellom PhD-studiene og arbeidet med firmaet. For å unngå at det oppstår problemer rapporter daglig leder med jevne mellomrom både til BTO og instituttleder. Firmaet har også en styreformann med lang ledererfaring fra industrien som sørger for at den forretningsmessige driften er korrekt og hensiktsmessig, siden ingen av eierne tidligere har erfaring med å drive eget firma.

Selskapsinfo på
www.nowires.org

Nordic NeuroLab AS – internasjonalt aktør innen produkter til hjernefunksjonsundersøkelser

Fra RSNA-konferansen i Chicago, november 2005

"I en viktig vekstfase bidro BTO til at Nordic NeuroLab fikk økt kapital. BTO er fremdeles med å skape en bredere kommersiell base for våre produkter"

Tormod Thomsen,
Daglig leder Nordic NeuroLab

Nordic NeuroLab AS (NNL) er et medisinsk-teknisk selskap som utvikler produkter for funksjonell magnetresonanstomografi (fMRI). Siden oppdagelsen tidlig på 90-tallet, har fMRI-undersøkelser hovedsakelig vært brukt til forskningsformål. Imidlertid finnes det et stort potensial for å forbedre diagnostikk og behandling av sykdommer og skader relatert til hjernefunksjon ved hjelp av fMRI-undersøkelser. Noen eksempler på dette er ved nevrokirurgiske inngrep, tidlig diagnose av hjerneslag, samt en rekke andre nevrologiske og psykiatriske lidelser.

NNL utvikler elektronikk og programvare som gjør gjennomføring og analyse av disse undersøkelsene vesentlig enklere, noe som er en viktig forutsetning for bruk i sykehusmarkedet. Selskapet lanserte produkter i det internasjonale markedet sommeren 2004, og har allerede solgt produkter i mer enn 10 land på tre kontinenter.

Selskapet ble etablert i 2001 støttet av Innovest AS, og med utspring fra den tverrfaglige fMRI-forskningsgruppen på Universitet i Bergen og ved Haukeland Universitetssykehus. NNL har gjennom samarbeid med denne forsknings-

gruppen og andre nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer etablert en unik posisjon til å utvikle produkter helt i forkant av den utviklingen som skjer i det internasjonale fagfeltet. NNL er nå i ferd med å bygge opp et salg- og markedsføringsapparat i det internasjonale markedet og har som målsetting å etablere seg som en av de ledende internasjonale aktørene av produkter til fMRI-undersøkelser.

BTO bisto Innovest i å reise kapital i en kritisk vekstfase for NNL gjennom 2005, slik at de kunne etablere en bredere kommersiell base for sine produkter. NNL har nå 12 ansatte.

Selskapsinfo på: www.nordicneurolab.no

MediMush AS – fra Østens naturmedisin til moderne biomedisin

MediMush AS er et biofarmasøytisk selskap som har utviklet en patentert teknologi for å produsere polysaccharider med immunstimulerende egenskaper. MediMush har som mål å bli et ledende FoU-selskap innen produksjon av sopp til bruk i medisin, naturmedisin og som kosttilskudd. Karakteristisk for selskapets teknologi er at den utløser et potensial for fremstilling av produkter av høyere kvalitet enn det som tidligere har vært mulig.

MediMush er basert på forskningen til professor Bjørn Kristensen som tidligere var professor i fermenteringsteknologi ved University of Strathclyde, Glasgow. Selskapets første produkt er basert på soppen Shitake, og selskapet har inngått avtaler om leveranser av shitakebaserte produkter innen kosttilskudd og

næringsmidler til flere skandinaviske aktører. MediMush har sitt produksjonsanlegg i Sarpsborg. Selskapet har innledet samarbeid med universitetene i Tromsø, Trondheim, Bergen og Ås, samt med Havforskningsinstituttet for dokumentasjon av produktsikkerhet og effekt.

Sarsia Innovation i Bergen er sammen med en Oslo-basert investorgruppe de største eierne i selskapet. Forinnova AS og Sarsia Innovation har bidratt til selskapets utvikling gjennom tilførsel av kapital, strukturering av selskapet og dets aktiviteter samt rekruttering av ledende personell. I arbeidet med dette selskapet har Forinnova lagt stor vekt på å rekruttere et merkantilt management så tidlig som mulig. MediMush har nå 10 ansatte og har avdelinger i Danmark og Belgia i tillegg til miljøene i Norge.

Selskapsinfo på: www.medimush.no

FORNY er et samarbeid mellom Norges forskningsråd og Innovasjon Norge. Programmet skal bidra til å utløse det kommersielle potensialet i forskningsresultater. Hovedmålet er å øke verdiskapingen ved å kommersialisere forskningsbaserte forretningsideer med stort markedspotensial. mer utfyllende informasjon finnes på programmets nettsider:

www.forskningsradet.no/forny

Kontaktpersoner for programmet:

Programkoordinator

Ola Børke

Telefon: 22 03 74 82

Mobiltelefon: 913 97 312

olb@forskningsradet.no

Programsekretær

Brit Lisbet Thoresen

Telefon: 22 03 72 94

blt@forskningsradet.no

Seniorrådgiver

Jan Egil Pedersen

Telefon: 22 00 26 42

Mobiltelefon: 95 85 85 71

Jan.egil.pedersen@invanor.no